

artistních prvků je příbuzné prastarému asijskému divadlu. Naučné tendence měla stejně tak středověká mystéria jako klasické španělské nebo jezuitské divadlo.

Tyto divadelní formy odpovídaly jistým tendencím své doby a s nimi i zapadly. I moderní epické divadlo je spjato s určitými tendencemi. Rozhodně se nemůže provozovat všude. Většina velkých národů dnes nemá sklon k tomu, vysvětlovat své problémy v divadle. Londýn, Paříž, Tokio a Řím mají svá divadla ke zcela jiným účelům. Jenom na málo místech a ne nadlouho byly dosud okolnosti příznivé epickému naučnému divadlu. V Berlíně fašismus vývoj takového divadla energicky zarazil.

Kromě určitého technického standardu je tu předpokladem mocné hnutí v sociálním životě, hnutí, které má zájem na svobodném vysvětlování životních otázek proto, aby se řešily, a umí tento zájem hájit proti všem protichůdným tendencím.

Epické divadlo je nejširší a nejdalekosáhlejší pokus o velké moderní divadlo a musí překonat veškeré obrovské obtíže, které musí překonávat všechny životné síly v oblasti politiky, filosofie, vědy a umění.

zcizující efekty v čínském hereckém umění

V následujících řádcích chci stručně upozornit na použití zcizujícího efektu ve starém čínském hereckém umění. Tohoto efektu použilo se naposledy v Německu při pokusech o epické divadlo, a to na hrách nearistotelovské dramatiky (nespočívající na vciťování). Jde tu o pokusy hrát tak, aby se divákovi zabránilo toliko se vciťovat do postav hry. Přijetí nebo odmítnutí jejich výroků nebo činů by se mělo odehrávat v divákově vědomí, nikoli jako dosud v jeho podvědomí.

S pokusem zcizit publiku představované děje můžeme se na primitivním stupni setkat již u divadelních a výtvarných produkcí na starých lidových jarmarcích. Při mluvě cirkusových klaunů a při malování jarmarečních obrázků se používá aktu zcizování. Reprodukce obrazu „Útěk Karla Smělého po bitvě u Murtenu“, která se ukazuje na mnoha německých jarmarcích, je namalována jistě nedostatečně, avšak akt zcizení, jehož je zde dosaženo (a jehož originál nedosahuje), rozhodně nevděčí za svůj vznik reproducentově neschopnosti. Zcela vědomě jsou prchající vojevůdce, jeho kůň, jeho družina a krajina namalováni tak, že vzniká dojem mimořádné události, překvapující katastrofy. Malíř i při své neschopnosti vý-